

Verzameldocument ingediende moties voorzien van preadviezen

**Christen
Unie**

Te behandelen bij agendapunt 3 op 47^e Partijcongres 26 november 2022

Inhoudsopgave

Motie 1: Hoopvolle toekomst	3
Motie 2: Studentenfinanciën 1	4
Motie 3: Studentenfinanciën 2	5
Motie 4: Menswaardige asielopvang door alle gemeenten	6
Motie 5: Aanstelling commissie voor lange termijnvisie op migratie	8
Motie 6: Beleidsmatige richtgetallen migratie	10
Motie 7: Gelijke behandeling vluchtelingen	12
Motie 8: Zorgplicht overheid Bevroren Tosti	13
Motie 9: Tijdlijn 'zoete vruchten' asieldeal	15
Motie 10: Juridische houdbaarheid asieldeal	17
Motie 11: Tijdelijkheid maatregelen asieldeal	18
Motie 12: Samenstelling selectiecommissies	19
Motie 13: Lijsttrekkersverkiezing voor kandidatenlijst EP2024	20
Motie 14: Geen permanente coronawet	21
Motie 15: Laat ze niet zinken	23
Motie 16: Bij twijfel niet inhalen	24
Motie 17: Vaststellen van een hard CO2-plafond voor de luchtvaart	25
Motie 18: Niet onderhandelen over mensenrechten	26
Motie 19: De bal ligt nu bij ons 1	27
Motie 20: De bal ligt nu bij ons 2	28
Motie 21: Vertegenwoordigingsdruk	29
Motie 22: proefgebieden stikstofreductie agrarische sector	30

Motie 1: Hoopvolle toekomst

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Palland, Bloem, Fountain, Rustenburg, Brouwer, Kers, Pleijsier, Van der Minne, Kers, Graansma, Van Keulen

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47e partijcongres

- A. constateert dat:
- één op de negen kinderen in Nederland leeft volgens Nederlandse maatstaven in armoede. Er zijn ongelijke kansen in het onderwijs, mensen die niet de juiste zorg krijgen vanuit het sociaal domein, tweedeling op de arbeidsmarkt waarbij flexwerkers en zzp-ers grote risico's lopen op inkomens- en baanverlies¹.
 - er een pakket van 23,5 miljard is klaargezet om Nederland door de winter te helpen bijvoorbeeld door generieke subsidie op de energierekening². Een schot hagel waarvan iedereen profiteert, maar voor de mensen die het echt nodig hebben onvoldoende is.
 - ook tijdens corona diverse steunpakketten de revue zijn gepasseerd³. Bij crisis schiet de overheid telkens in dezelfde reflex: die van een compensatiekramp.
 - het geld uiteindelijk vaak doorstroomt naar grote bedrijven zoals de energiereuzen.
 - de verschillende crises vanuit historisch perspectief de onderliggende kloven alleen maar vergroten en deze maatregelen een deel van de samenleving steunverslaafd maken.
- B. spreekt daarom uit dat:
- het goed is om bestaanszekerheid te garanderen als dat nodig is maar we hiermee aan symptoombestrijding doen.
 - we ook de structurele problemen moeten aanpakken door
 - a. werken meer te laten lonen, een hoger minimumloon, eerlijker belasting van vermogen en een offensief tegen de schuldenindustrie.
 - b. grip te krijgen of te houden op aangelegenheden die onze primaire levensbehoeften raken zoals energievoorziening, woonlasten, water, openbaar vervoer en voedsel.
- C. roept de Tweede Kamerfractie op zich in te zetten voor een hoopvolle toekomst door aanpak van de structurele problemen.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

We onderschrijven de noodzaak om ons structureel te blijven inzetten voor de aanpak van de genoemde problemen.

De afgelopen jaren heeft onze Tweede Kamerfractie zich ingezet om verbeteringen te realiseren. Het versterken van de bestaanszekerheid is immers één van de belangrijkste redenen om deel te nemen aan dit kabinet.

Er is werk gemaakt van een forse verhoging van het minimumloon. En vrij recent is er een motie van de ChristenUnie en SP aangenomen om te onderzoeken hoe de publieke belangen in de Nederlandse energievoorziening beter geborgd kunnen worden.

Wel moeten we ons realiseren dat een oplossing voor de genoemde structurele problemen een lange adem vergt en de uitvoeringskracht van de overheid (helaas) beperkt is.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

¹ <https://www.scp.nl/actueel/nieuws/2022/06/15/stand-van-het-land-verdeeldheid-en-onvrede-maar-ook-hoge-kwaliteit-van-leven>

² <https://nos.nl/artikel/2447181-prijsplafond-kost-23-5-miljard-kunnen-we-dat-wel-betalen>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-financiële-regelingen/overzicht-financiële-regelingen>

Motie 2: Studentenfinanciën 1

Ingediend door Perspectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- Richtlijn minister Schouten: geen energietoeslag voor studenten
 - Enmalige energietoeslag lage inkomens.
 - Kamerbrief beantwoording kamervragen energietoeslag studenten
 - Studenten in Groningen de straat op voor energietoeslag
 - Manifest - Coalitie-Y
- B. constaterende dat:
- de energiekosten nog steeds hoog zijn en dat aankomende winter ook zullen blijven;
 - studenten stelselmatig worden uitgesloten van energietoeslag binnen de huidige beleidskaders;
 - de ChristenUnie heeft aangegeven zich in te zetten voor jongeren die in de schulden komen met de ondertekening van het Jongerenmanifest Coalitie-Y
- C. Overwegende dat:
- situaties in Delft en Zwolle hebben aangetoond dat het uitvoeringstechnisch mogelijk is om het uitkeren van de energietoeslag voor studenten
- D. Spreekt uit dat:
- alle uitwonende studenten, ingeschreven bij een wo, hbo- of mbo-instelling, met aantoonbare financieel precare situaties door energiekosten in aanmerking kunnen komen voor energietoeslag

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Het congres kan geen maatregelen vaststellen waarmee studenten ook in aanmerking komen voor een energietoeslag. Dit is aan het kabinet en de Tweede Kamer. Wel kan onze Tweede Kamerfractie zich extra inzetten voor de doelgroep.

In zijn algemeenheid ondersteunen we de oproep om aandacht te geven aan de uitwonende studenten. Het afgelopen jaar is dit ook gebeurd. Het brede pakket voor 2023 heeft als doel de koopkracht te herstellen, ook die van studenten. De financiële situatie van studenten wordt aanzienlijk verbeterd met de herinvoering van de basisbeurs per cursusjaar 2023/2024. Aanvullend daarop wordt voor 2023 de zorgtoeslag en de hoogte van de basisbeurs verhoogd, als onderdeel van het koopkrachtpakket 2023.

Een nieuwe energietoeslag voor studenten met aantoonbaar financieel precare omstandigheden is een sympathiek idee. Er zijn immers studenten met een eigen energiecontract die in de knel (dreigen te) komen door de hoge energieprijzen. Alleen is er al een mogelijkheid om steun te krijgen. Afgelopen najaar is hiervoor een bedrag van 35 miljoen euro aan gemeenten beschikbaar gesteld voor Bijzondere Bijstand. Studenten kunnen in de genoemde situaties terecht bij gemeenten. Zij kunnen dan een beroep doen op steun. We denken dat er hiermee op een goede manier invulling is gegeven aan de wens om studenten te ondersteunen.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 3: Studentenfinanciën 2

Ingediend door Perspectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- [MBO - ChristenUnie.nl](https://www.mbo-christenunie.nl)
 - [Actieplan vakmanschap | ChristenUnie](#)
 - [Nieuw rentepercentage 2023 vastgesteld - Particulier.](#)
 - [Dijkgraaf wil terugbetaalregels studieschulden voor iedereen gelijktrekken](#)
 - [Manifest - Coalitie-Y](#)
- B. constaterende dat:
- er vanaf 1 januari 2023 een rente over de studielening komt
 - er bij het terugbetalen een verschil is in rente tussen afgestudeerden in het MBO en in het HBO/WO
 - het rentepercentage voor vijf jaar wordt vastgezet.
 - de ChristenUnie zich aan de hand van het Actieplan Vakmanschap (2019) heeft voorgenomen in te zetten voor vakmensen uit het MBO om 'de economie en de publieke kennissector een boost te geven'.
- C. overwegende dat:
- deze rentemaatregel MBO-studenten op achterstand zet van andere studenten door ze met een onnodige schuldenlast op te zadelen
- D. spreekt uit dat:
- de ChristenUnie zich inzet om de rente op studiefinanciering voor MBO-studenten dit collegejaar reeds gelijk te trekken met die van WO- en HBO-studenten;
 - de ChristenUnie een proactieve houding aanneemt en het MBO in gelijke gevallen gelijk behandelt met betrekking tot HBO en WO.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Perspectief adresseert hier een heel terecht punt.

In het regeerakkoord is afgesproken mbo-studenten gelijk te behandelen in relatie tot hbo en wo. Op 9 november jl. heeft Stieneke van der Graaf deelgenomen aan een commissiedebat mbo, waarin zij de minister gevraagd heeft om het profileringsfonds waar hbo-/wo-studenten recht op hebben, uit te breiden naar mbo-studenten. Zodat ook mbo-studenten de mogelijkheid krijgen voor bijvoorbeeld een bestuursjaar.

Met de invoering van de basisbeurs, verdwijnen de verschillen in rentes tussen mbo, hbo en wo. Maar in de overgangsfase nog niet. Ook dit punt heeft Stieneke van der Graaf ingebracht in het debat, met de suggestie om het vaststellingsmoment van het rentepercentage naar achteren te schuiven, zodra de nieuwe wet op studiefinanciering ingaat. De motie is in lijn met deze inzet en het bestuur neemt deze graag over.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

Motie 4: Menswaardige asielopvang door alle gemeenten

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Wilschut, Noordzij, Van Holten, Harmsen, De Niet, Tijman, Morsi, Werkman, Kalkman, Silvis, De Reus, Otter, Oudman, Mulderij, Vonk, Westra

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. constaterende dat:
- met de situatie in een overvol Ter Apel de asielopvang door een humanitaire ondergrens is gezakt,
 - ook de rechtbank heeft geoordeeld dat Nederland niet voldoet aan de normen voor menswaardige opvang van asielzoekers.
- B. overwegende dat:
- de opvangcrisis het gevolg is van beleidsmatige keuzes en het stelselmatig negeren van adviezen over niet afschalen van de asielopvang,
 - dat om deze asielopvangcrisis op te lossen onder andere afgesproken is dat er spoedwetgeving komt die een wettelijke taak voor alle gemeenten creëert om asielopvang te realiseren, maar dat de beoogde indiening daarvan niet gehaald is
- C. spreekt uit dat:
- de ChristenUnie pal moet staan voor fatsoenlijke kleinschalige asielopvang,
 - alle gemeenten daaraan moeten bijdragen,
 - het onacceptabel is als pijnlijke maatregelen uit de asieldeal, waaronder de tijdelijke vertraging van gezinshereniging, van kracht zijn, maar structurele verbeteringen uitblijven,
- D. verzoekt:
- de Tweede Kamerfractie alles op alles te zetten om voldoende permanente plekken van menswaardige asielopvang te realiseren, waarbij alle gemeenten hun steentje bijdragen en daarbij vast te houden aan inwerkingtreding van de wettelijke taak voor alle gemeenten om asielopvang te bieden per 1 januari 2023,
 - de Tweede Kamerfractie bij het uitblijven van structurele verbeteringen uit de asieldeal de medewerking aan de asieldeal op te zeggen,
 - lokale vertegenwoordigers en bestuurders van de ChristenUnie zich in hun eigen gemeente hard te maken voor voldoende, kleinschalige opvangplekken voor asielzoekers,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

Het is de bedoeling dat de wettelijke taak voor alle gemeente om asielopvang te bieden, zoals afgesproken tussen het rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeente, het Veiligheidsberaad en het Interprovinciaal Overleg, per 1 januari 2023 ingaat. De wet moet dus zo snel mogelijk worden ingediend en behandeld. Als deze datum, vanwege de behandeltermijnen, praktisch onhaalbaar is bedoelen de indieners zo snel als mogelijk na 1 januari 2023.

Preadvies Landelijk Bestuur –Oordeel congres

In ons land moet er altijd fatsoenlijke en humane opvang zijn voor mensen die vluchten voor oorlog en geweld. Dat is steeds de inzet van de Tweede Kamerfractie geweest. Met de wet eerlijke spreiding, die onlangs is aangekondigd behoort crisisopvang in Nederland hopelijk tot het verleden. Goede spreiding van de opvang over het land, structureel genoeg opvangcapaciteit en kleinschalige opvang, dat gaat deze wet regelen.

De motie moedigt de Tweede Kamerfractie aan om dit met regelmaat te volgen. Mochten structurele verbeteringen uitblijven, dan zijn de gevolgen stevig.

De motie doet ook een oproep aan lokale vertegenwoordigers om zich ook op hun plek in te zetten voor het realiseren van voldoende opvangplekken. Het bestuur kan zich in deze oproep vinden. Of dit succesvol zal zijn, zal afhangen van de lokale politieke verhoudingen.

Het Landelijk Bestuur laat het oordeel over deze motie aan het congres.

Motie 5: Aanstelling commissie voor lange termijnvisie op migratie

Ingediend door 17 leden, waaronder (namen met toestemming) Bijleveld, Buik, Schraa, Schol, Volmer, Van Gaalen, De Roon, Bijleveld, Van Roshum, De Jong, Hofstra, Van Keulen-Nentjes, De Reus, Stoer Elsinga, Brouwer, Van Wageningen

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. constaterende dat:
- het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie naar aanleiding van partijbijeenkomsten zich zorgen maakt over de sterk uiteenlopende visies binnen de ChristenUnie op migratie⁴
 - stemuitslagen ten aanzien van moties en amendementen over migratie bij de ChristenUnie-congressen op verdeeldheid binnen de partij wijzen
 - de ChristenUnie in een polariserende samenleving opereert waardoor mogelijk op termijn door dit thema breuklijnen binnen de partij kunnen ontstaan
 - de migratiestromen de afgelopen 50 jaar gestegen zijn van een gemiddelde netto instroom van 70.000 migranten per jaar, naar een netto instroom van 250.000 migranten per jaar, waardoor migratie steeds meer impact heeft op de samenleving⁵
 - falend migratiebeleid snel leidt tot mensenrechtenschendingen en hemeltergende situaties, waardoor migratie een terugkerend thema is voor partijdebat
- B. overwegende dat:
- een gedragen, goed onderbouwde en realistische visie ten aanzien van migratie de eenheid binnen de partij kan bevorderen en ChristenUnie-politici kan aanzetten tot het realiseren van gedegen en rechtvaardig beleid
- C. verzoekt het Landelijk Bestuur
- een commissie aan te stellen die de verschillende flanken van de partij representeert en die een gedragen, goed onderbouwde en realistische lange termijnvisie op migratie kan ontwikkelen

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

De huiskamer gesprekken en focusgroepen van het Wetenschappelijk Instituut over migratie toonden een grote diversiteit in het denken over deze thematiek binnen de partij. Ook de stemuitslagen bij amendementen over migratie lagen sterk uit elkaar tijdens het vaststellen van het landelijk verkiezingsprogramma. De ChristenUnie is net als de rest van Nederland sterk verdeeld over hoe we moeten omgaan met de diverse migratiestromen (asiel en reguliere migratie).

De huidige visie van de ChristenUnie op migratie komt met name tot stand bij het schrijven van het verkiezingsprogramma. Deze werkwijze kent twee nadelen. Het vormgeven van de visie gebeurt binnen een relatief kleine groep mensen en het zorgt dat het thema migratie besproken wordt binnen de context van een groot aantal onderwerpen die aandacht vereisen.

We roepen daarom het bestuur op om een commissie samen te stellen waarin de verschillende flanken van de partij gerepresenteerd worden ten behoeve van een breed gedragen, goed

⁴ https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiG75iOm4v7AhUkMewKHZ2-C1MQFnoECAoQAQ&url=https%3A%2F%2Fwi.christenunie.nl%2F%2Flibrary%2Fdownload%2Furn%3Aauuid%3A9501d473-e922-44cb-aeb2-729e3c42cc04%2Fessay%2Bmigratie%2B2020.pdf%3Fformat%3Dsave_to_disk&usq=AOvVaw2qkQdWkVI5Px-i0lc3WaDg (p.2)

⁵ <https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2020/12/14/samenleven-in-verscheidenheid> (p. 6)

onderbouwde en realistische lange termijnvisie op migratie. Het zou wenselijk zijn als ten minste voor de Tweede Kamer verkiezingen in 2025 deze commissie een dergelijke visie presenteert.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

We onderschrijven het belang van een gedragen visie op migratie. Het instellen van een commissie is een mogelijkheid. Aangezien we net gestart zijn met het ontwikkelen van themanetwerken, zien we het als een kans om - in plaats van een tijdelijke commissie - een vast netwerk te starten voor het onderwerp migratie.

De themanetwerken zijn overigens opgericht om het gezamenlijk denken binnen de partij te stimuleren en ideeën te ontwikkelen. Binnen het netwerk ontstaat er een dialoog die kan uitmonden in beleidsadviezen voor de toekomst.

We zien mogelijkheden om begin 2023 te starten met een themanetwerk migratie dat de verschillende flanken van de partij representeert in combinatie met de aanwezigheid van experts. Het netwerk kan vervolgens een gedragen, goed onderbouwd en realistisch advies geven over de lange termijnvisie op migratie.

Het Landelijk Bestuur adviseert de motie over te nemen.

Motie 6: Beleidsmatige richtgetallen migratie

Ingediend door 16 leden, waaronder (namen met toestemming) Bijleveld, Buik, Schraa, Schol, Volmer, Van Gaalen, De Roon, Bijleveld, Van Roshum, De Jong, Hofstra, Van Keulen-Nentjes, Sijsma, Stoer Elsinga, Brouwer

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. constaterende dat:
- er een advies komt van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken over het werken met beleidsmatige richtgetallen voor asiel- en reguliere migratie
 - het coalitieakkoord geen uitsluitel biedt over wat er met dit advies gebeurt na publicatie, anders dan dat het "zwaar zal wegen bij de beleidsontwikkeling"
- B. overwegende dat:
- het advies van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken over richtgetallen voor migratie mogelijk kan helpen om te voorkomen dat de asielketen opnieuw vastloopt
- C. spreekt uit dat:
- het wenselijk is dat de Tweede Kamer fractie van de ChristenUnie openstaat voor het werken met beleidsmatige richtgetallen voor asiel- en reguliere migratie als de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken hier positief over adviseert

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) constateerde in 2020 dat het mogelijk goed zou zijn als Nederland zou gaan werken met beleidsmatige richtgetallen voor migratie. Dit zou het incorporatievermogen van de samenleving bevorderen. De WRR wijst daarbij naar de situatie in Duitsland waar zulke richtgetallen hebben geholpen bij het beheersbaar houden van de migratiestromen na de asielcrisis in 2015⁶.

Naar aanleiding van het WRR-rapport over migratie is de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) vorig jaar aan het werk gezet om verder onderzoek te doen naar beleidsmatige richtgetallen voor asiel- en reguliere migratie⁷. De resultaten van dit onderzoek en het bijbehorende advies worden waarschijnlijk begin december gepubliceerd. In het coalitieakkoord wordt naar dit aankomende advies verwezen in de volgende bewoording:

"Om meer grip te krijgen op migratie en tijdig te kunnen anticiperen willen wij periodiek inzicht krijgen op de verwachte arbeids-, kennis- en asielmigratie. Daarbij is een mogelijkheid om te gaan werken met een beleidsmatig richtgetal van migratie naar Duits voorbeeld. De Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) komt met een advies op dit onderwerp. Dit advies zal zwaar wegen bij de beleidsontwikkeling⁸."

Het coalitieakkoord is onduidelijk over wat er straks met het advies ten aanzien van de richtgetallen voor migratie dient te gebeuren. We willen dat indien de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken positief adviseert ten aanzien van beleidsmatige richtgetallen voor migratie, de Tweede Kamer fractie van de ChristenUnie openstaat voor het werken met zulke getallen. Dit doet recht aan de autoriteit

⁶ <https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2020/12/14/samenleven-in-verscheidenheid> (p. 247)

⁷ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-6f9e124b-ecfb-43db-9004-7294a832335e/1/pdf/tk-adviesvraag-acvz-beleidsmatige-richtgetallen.pdf> (p.1)

⁸ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-f3cb0d9c-878b-4608-9f6a-8a2f6e24a410/1/pdf/coalitieakkoord-2021-2025.pdf> (p.42)

van de WRR en de ACVZ en zou de hemel schreiende situaties die we de afgelopen tijd in de asielketen hebben gezien, mogelijk helpen voorkomen.

Preadvies Landelijk Bestuur – Oordeel congres

We vinden het van groot belang dat de Tweede Kamerfractie de adviezen van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken altijd serieus neemt. Het verkiezingsprogramma is daarbij leidend.

We willen een rechtvaardiger migratiebeleid, met meer grip. Waarin we ruimhartig kwetsbare vluchtelingen opvangen en strenger omgaan met arbeidsmigratie. In dat kader spreekt het verkiezingsprogramma ook over een jaarlijks richtgetal voor arbeidsmigratie, op basis van gerichte arbeidsmarktanalyses. Wat de werking van een richtgetal voor asielmigratie zou kunnen zijn, moet uit het advies van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken blijken.

Het verkiezingsprogramma stelt wel een duidelijke grens: er komt geen beperkend quotum voor het opvangen van vluchtelingen in Nederland (asielmigratie).

Als het advies binnen die kaders gewogen mag worden, wil het bestuur deze motie Oordeel congres geven. Als wordt bedoeld dat er quotum voor de totale asielopvang moet worden overwogen, ontraadt het bestuur deze motie.

Het Landelijk Bestuur laat het oordeel over deze motie aan het congres.

Motie 7: Gelijke behandeling vluchtelingen

Ingediend door 19 leden, waaronder (namen met toestemming) Westra, Pothoven, Vlot, De Ruij, Oosterom, Alblas, Bloem, Visser, Fountain, Van Veelen, Nede, De Lange, Sulman, Otter, Van Luijk, Noordhoek, Hendriksen, Mulderij

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- reguliere asielzoekers onder barre leefomstandigheden verkeren met een gebrek aan voorzieningen en activiteiten en onvoldoende perspectief op asiel worden geboden
- B. constaterende dat:
- vluchtelingen uit Oekraïne die onder de Europese Richtlijn tijdelijke bescherming vallen rechten genieten, waarmee zij mogen werken, toegang krijgen tot onderwijs, werkervaring en onderkomen en sociale voorzieningen
 - de bestuurlijke wil om opvang voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren groot en ruimhartig is en deze humane houding navolging verdient
 - vluchtelingen op Nederlands grondgebied niet in gelijke gevallen gelijkelijk behandeld worden
- C. spreekt uit dat:
- de ruimhartige oplossingen in capaciteit, opvang en humane behandeling behoort tot de verwachting die men aan de Nederlandse rechtsstaat mag stellen
 - deze behandeling elke vluchteling ten deel behoort te vallen zonder onderscheid des persoons,
- D. verzoekt:
- de Tweede Kamerfractie overal binnen het Nederlands koninkrijk vluchtelingen gelijkwaardig en humanaan te behandelen
 - lokale bestuurders om zonder onderscheid des persoons vluchtelingen te huisvesten

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Wij onderschrijven de wens om vluchtelingen gelijkwaardig en humanaan te behandelen.

De Tweede Kamerfractie kan zich inzetten om dit op een gelijkwaardige en humane manier binnen Nederland vorm te geven.

Ook kunnen onze lokale vertegenwoordigers zich inzetten om zonder onderscheid des persoons vluchtelingen in gemeenten te huisvesten.

We lezen de motie als een verzoek aan de Tweede Kamerfractie en de lokale bestuurders om zich hiervoor in te zetten.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

Motie 8: Zorgplicht overheid | Bevroren Tosti

Ingediend door 19 leden, waaronder (namen met toestemming) Westra, Pothoven, Vlot, De Ruijg, Oosterom, Alblas, Bloem, Visser, Fountain, Van Veelen, Nede, De Lange, Sulman, Otter, Van Luijk, Noordhoek, Hendriksen, Mulderij

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- de overheid haar zorgplicht verzaakt, gezien de inhumane situatie in het aanmeldcentrum Ter Apel, met name ten aanzien van kwetsbare (minderjarige) vluchtelingen
 - de overheid zich maximaal inspant door toepassing van het staatsnoodrecht, zoals ingezet ten behoeve van de opvang van Oekraïense vluchtelingen
- B. constaterende dat:
- recent de Nederlandse⁹ en Europese rechter¹⁰ heeft opgedragen dat de Staat haar zorgplicht per direct in overeenstemming brengt met vastgestelde normen
 - het kabinet onvoldoende gehoor geeft aan de uitspraak van de rechtbank en haar zorgplicht niet uitvoert
 - deze inhumane situatie zich niet beperkt tot het aanmeldcentrum Ter Apel, maar dat ook in de crisis-, noodopvang en reguliere opvang onvoldoende zicht is op bescherming van de rechten van (minderjarige) vluchtelingen
 - de Nederlandse Staat haar zorgplicht verzaakt aan vluchtelingen op de Nederlandse Antillen¹¹
 - ten minste 1700 maar mogelijk 4200 alleenreizende kinderen binnenkort geen passende opvang, onderwijs en zorg krijgen die hen rechtens toekomt
 - grondrechten van kinderen worden aangetast door de leeftijdsgrens aan te passen¹²
 - verschillende rapporten deze verzaking van de zorgplicht stipuleren¹³
- C. vraagt de Tweede Kamerfractie
- grondrechten van (minderjarige) vluchtelingen de hoogste bescherming genieten en niet onderhandelbaar zijn
 - uitspraken door de rechter over de falende zorgplicht van de overheid bindend zijn en overeenkomstig uitgevoerd dienen te worden
 - het mandaat van de ChristenUnie zich uitstrekt over de kwetsbaarste groepen in de samenleving en zich derhalve hard maakt voor kwetsbare (minderjarige) vluchtelingen
- D. en verzoekt de Tweede Kamerfractie
- met onmiddellijke ingang haar zorgplicht ten aanzien van **alle (minderjarige) vluchtelingen** te verlenen die hen rechtens toevallen en te herstellen in lijn met de rechterlijke uitspraken
 - bij het uitvoeren van deze zorgplicht het **staatsnoodrecht** in te zetten

9 Kort Geding tegen de Staat, C/09/633760 KG ZA 22-733,

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2022:10210>: " De Vordering van VWN om asielopvang zo spoedig mogelijk in overeenstemming te brengen met de geldende normen wordt grotendeels toegewezen.

10 <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press?i=003-7477467-10255069> Camara v. Belgium (application no. 49255/22) - Interim measure concerning an asylum-seeker without accommodation, ECHR 336 (2022) 02.11.2022. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft recentelijk middels een bindende voorlopige maatregel staten heeft gelast haar taken als overheid humaan te vervullen en vluchtelingen een fatsoenlijk onderkomen te garanderen

11 <https://www.amnesty.nl/actueel/curacao-gevluchte-venezolanen-opgesloten-mishandeld-en-teruggestuurd-nederland-kijkt-weg>

12 <https://www.trouw.nl/binnenland/prognose-meer-dan-4200-alleenreizende-kinderen-vragen-dit-jaar-asiel-aan~bfa8b54b/>
13 waaronder die van de Kinderombudsman, Amnesty International, Commissie Meijers, Vluchtelingenwerk, en de VAJN en de Europese Commissie.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Bij de zorg voor kwetsbare groepen in de samenleving willen we af van noodverbanden en crisisopvang.

Daarom heeft onze Tweede Kamerfractie zich hard gemaakt voor de spreidingswet. Met het aangekondigde wetsvoorstel wordt geborgd dat er structureel voldoende en menswaardige plekken zijn en dat alle gemeenten daar een aandeel in nemen. De zorgplicht wordt hiermee op een goede manier vormgegeven.

Wij hebben de verwachting dat met de nieuwe wet de opvangproblemen verleden tijd gaan worden. Kijkend naar de aantallen asielzoekers die nu ons land binnenkomen is er voor ons onvoldoende aanleiding om de fractie te vragen om een beroep te doen op het staatsnoodrecht.

In zijn algemeenheid vinden wij dat het staatsnoodrecht alleen moet worden ingezet als problemen niet te voorzien zijn en daarmee niet te voorkomen zijn.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 9: Tijdelijk 'zoete vruchten' asieldeal

Ingediend door 10 leden, waaronder (namen met toestemming) Pothoven, Van der Schuur, Fountain, Van Luijk, Otter, Bloem, Asma, Westra

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- de CU-fractie heeft uitgesproken dat het steunen van de asieldeal alleen aan de orde is vanwege diverse afspraken die een positieve uitwerking hebben op een structurele oplossing van de door de regering veroorzaakte schaarste in opvang;
 - de CU-fractie heeft uitgesproken "dat deze afspraken staan of vallen met alle afspraken. Als er door de coalitiepartijen niet wordt geleverd op een wet voor eerlijke spreiding, dan leveren we niets".
- B. constaterende dat:
- de "positieve" afspraken alleen zijn vormgegeven in termen van "er zullen, er worden, we gaan";
 - een eerste afspraak, namelijk dat er niemand meer buiten slaapt in Ter Apel, al gebroken is;
 - de situatie in Ter Apel nog steeds in alle opzichten zwaar onder de maat is;
 - de wet eerlijke spreiding asielopvang eveneens al in consultatie had moeten zijn, maar dit bij het sluiten van de deadline van moties nog steeds niet was, waardoor invoering per 1 januari erg onder druk staat, zo niet onhaalbaar is.
- C. spreekt uit dat:
- een snelle concretisering nodig is om het kabinet te kunnen controleren op deze afspraken: op welke manier gaan deze afspraken gerealiseerd worden, en binnen welke (zo snel als mogelijke) termijn;
- D. verzoekt de Tweede Kamerfractie
- er op te sturen voor 1 januari een concretisering en tijdelijk voor elk van de individuele afspraken in de asieldeal te hebben;
 - deze concretisering/ tijdelijken nauwlettend te controleren op daadwerkelijke realisatie en implementatie;
 - vast te houden aan de toezeggingen van de fractievoorzitter zoals uitgesproken op het congres van 1 oktober: "deze afspraken staan of vallen met alle afspraken. Als door de coalitie niet geleverd wordt op een eerlijke spreiding, dan leveren we niets".
 - indien de wet eerlijke spreiding niet ingevoerd is op de afgesproken datum, zich terug te trekken uit de afspraken uit de asieldeal die ingaan tegen Europese afspraken en mensenrechtenverdragen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

De afspraken die eind augustus zijn gemaakt om de acute situatie rond de opvangcrisis te verbeteren moeten leiden tot structurele verbeteringen. Met de spreidingswet wordt geborgd dat er structureel voldoende en menswaardige plekken zijn en dat alle gemeenten daar een aandeel in nemen.

Dat die wet veel te lang op zich heeft laten wachten, laat precies zien hoe groot de verschillen in de coalitie soms zijn en hoe zwaar de goede stappen in de goede richting moeten worden bevochten. Het laat ook de vasthoudendheid van onze fractie zien om de goede zaken te realiseren.

De afspraken staan. De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 februari. Nu de deal ongedaan maken, vanwege een maand vertraging is niet proportioneel.

Wel kunnen we de Tweede Kamerfractie vragen om de daadwerkelijke realisatie en implementatie nauwgezet te volgen en te beoordelen of er naar de geest van de afspraken wordt gehandeld.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 10: Juridische houdbaarheid asieldeal

Ingediend door 12 leden, waaronder (namen met toestemming) Pothoven, De Lange, Westerveld, Fountain, Van Luijk, Bloem, Westra, Van der Schuur

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- de ChristenUnie fractie heeft uitgesproken dat een akkoord op de asieldeal alleen gegeven wordt als de deal juridisch houdbaar is;
- B. constaterende dat:
- onder andere, maar niet uitsluitend, de commissie- Meijers (de permanente commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht), de kindermobudsman, het College voor de Rechten van de Mens, de Europese Mensenrechtencommissaris, en de Vereniging voor Asieladvocaten en -Juristen de asieldeal getoetst hebben, en zij allen glashelder hebben aangegeven dat deze indruist tegen diverse wetten en verdragen als het gaat om uitstel van gezinshereniging en een verlenging van de termijn waarbinnen een visum wordt afgegeven.
 - ook de ambtenaren van de staatssecretaris aangegeven hebben twijfels te hebben over het standhouden van deze aspecten van de deal bij de rechter;
 - er al teveel dossiers zijn waarbij beleid onvoldoende van te voren is getoetst en dit onevenredig schade heeft toegebracht aan de gedupeerden van dit beleid;
 - afwachten tot dit beleid sneuvelt bij de rechter er voor zorgt dat in de tussentijd mensen onrechtmatig en onaanvaardbaar de dupe zullen worden van dit beleid.
- C. spreekt uit dat:
- de ChristenUnie een partij is die pal staat voor de rechtstaat en op geen enkele manier kan meewerken aan beleid dat afbreuk aan deze rechtstaat doet.
 - het cruciaal is dat er op korte termijn duidelijkheid komt over de juridische houdbaarheid van de asieldeal en daarmee over het standpunt van de fractie hierbij.
- D. en verzoekt de Tweede Kamerfractie
- Uit te leggen waarom na de onderhandelingen over de asieldeal niet meer waarde gehecht is - en consequenties verbonden zijn aan de inhoud van bovengenoemde adviezen en rapporten;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur –Ontraden

Op 1 oktober is er een buitengewoon congres geweest waar de fractie – op verzoek van de leden - uitleg heeft gegeven over de asieldeal en de overwegingen die hierbij gehanteerd zijn. Ook zijn de keuzes zowel online als in veel gesprekken met partijgenoten toegelicht.

We spreken uit dat het van groot belang is dat we veel waarde hechten aan onze rechtstaat en daarmee aan de juridische houdbaarheid van afspraken. We willen niet meewerken aan beleid dat hieraan afbreuk doet. Dit laat onverlet dat er situaties kunnen bestaan dat er vragen kunnen zijn over de houdbaarheid van beleid.

Ook onze Tweede Kamerfractie hecht veel waarde aan de juridische houdbaarheid van de afspraken. Daarom heeft de fractie ook voor een motie gestemd om de Raad van State die juridische houdbaarheid te laten toetsen. Hiervoor was helaas geen meerderheid.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 11: Tijdelijkheid maatregelen asieldeal

Ingediend door 14 leden, waaronder (namen met toestemming) Pothoven, De Lange, Otter, Westerveld, Van der Schuur, Fountain, Van Luijk, Asma, Bloem, Westra, Werkman

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- in de asieldeal tijdelijke maatregelen rondom het verlengen van de beslistermijn van asielzaken en het uitstellen van gezinshereniging genoemd worden;
- B. constaterende dat:
- het geen onbekend fenomeen is in de landelijke politiek dat een in de eerste instantie tijdelijke maatregel in de praktijk veel langer wordt toegepast dan oorspronkelijk afgesproken;
 - deze afspraken bijzonder veel impact hebben op de mensen die dit betreft ;
- C. spreekt uit dat
- steun van de Christenunie voor de tijdelijke maatregelen rondom het verlengen van de beslistermijn van asielzaken en het uitstellen van gezinshereniging alleen te verteren is als deze ook echt daadwerkelijk tijdelijk zijn;
- D. verzoekt de Tweede Kamerfractie
- om op geen enkele manier mee te werken aan een verlenging van de tijdelijke maatregelen rondom het verlengen van de beslistermijn van asielzaken en het uitstellen van gezinshereniging na 1 januari 2024.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Wij onderschrijven het verzoek uit de motie om de tijdelijke maatregelen uitsluitend voor een beperkte periode toe te passen. Er is immers veel impact op de betreffende mensen.

De indieners van de motie leggen de nadruk op het op geen enkele manier meewerken aan een verlenging. Wij vinden het niet verstandig om dit nu al zo absoluut uit te spreken.

We kunnen onze fractie vragen om zich maximaal in te zetten om verlenging van de tijdelijke maatregelen na 1 januari 2024 tegen te gaan. We gebruiken bewust het woord maximaal omdat we geen harde uitspraken kunnen doen over de periode na 1 januari 2024 waarvan we nu nog niet de gevolgen kunnen overzien. Een aanpassing van de motie is dan nodig.

We hebben begrepen dat de indieners een voorkeur hebben voor de bestaande formulering.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 12: Samenstelling selectiecommissies

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Bruins, Ten Cate, Van Dorp, Van den Heuvel, Kolkman, Meijer, Tax, Tijhof, Tillema, Van Veelen, Van Velsen, Vermin, Visser, Wijnberger

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. constaterende dat:
- er een groeiende kloof is tussen politiek en samenleving,
 - onze samenleving staat voor een aantal lastige, grote uitdagingen die met overheidsbeleid alleen niet op te lossen zijn,
 - het een kenmerk is van christelijke politiek dat onze volksvertegenwoordigers met beide benen in de samenleving staan
- B. overwegende dat:
- in toenemende mate het overheidsbeleid wordt gemaakt door theoretisch opgeleide academici die zich met hart en ziel inzetten voor de publieke zaak
 - dat praktijkkennis en ervaring uit de samenleving net zo hard nodig zijn om de grote uitdagingen echt aan te kunnen pakken
 - dat we willen dat onze kandidatenlijsten een goede afspiegeling van onze samenleving zijn
- C. verzoekt het Landelijk Bestuur
- in selectiecommissies voor kandidatenlijsten vanaf nu altijd tenminste één persoon te benoemen die langjarig werkzaam is geweest in een andere sector dan politiek, beleid, (semi-)overheid en de non-profit dienstverlening

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Diversiteit binnen de partij vinden wij van belang voor het goed functioneren van de partij. Als we kijken naar de selectiecommissies, proberen we altijd een evenwichtige commissie samen te stellen.

We vinden het een goed streven om bij de samenstelling van de selectiecommissies voor kandidatenlijsten expliciet te kijken naar andere sectoren dan politiek, beleid, (semi-) overheid en de non-profit dienstverlening. Een verplichting ontraden we aangezien we een grote diversiteit binnen de partij kennen en hier dan ook op een zelfde manier rekening mee moeten houden.

We vinden het verstandiger om steeds goed te blijven kijken naar de opdracht die het congres aan een commissie meegeeft. In deze opdracht moet iets van de diversiteit binnen de partij doorklinken. Ook zien we voldoende mogelijkheden om bij de samenstelling van de lijsten de gewenste diversiteit als een belangrijk aspect mee te nemen.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 13: Lijsttrekkersverkiezing voor kandidatenlijst EP2024

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Van Veelen, Ten Cate, Van Dorp, Van den Heuvel, Jacobusse, Kolkman, Meijer, De Reus, Tillema, Van Velsen, Vermin, Visser, Wijnberger

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. constaterende dat:
- in voorjaar 2024 verkiezingen zijn voor het Europees Parlement;
 - de selectiecommissie de komende tijd gesprekken zal aangaan met potentiële kandidaten en het bestuur na advies van deze commissie in 2023 een voordracht zal doen aan het Partijcongres waarna het congres de lijst zal vaststellen;
 - er wordt uitgezien naar een nieuwe lijsttrekker als opvolger van ons huidige parlementslid Peter van Dalen,
- B. overwegende dat:
- de ChristenUnie naar verwachting bij deze verkiezingen kans maakt op maximaal 1 zetel;
 - het van belang is dat het heldere christelijk geluid van de ChristenUnie in het Europees Parlement zichtbaar en herkenbaar is voor de achterban;
 - het gezond is in de partijdemocratie als er door het congres gekozen kan worden uit meerdere kandidaten;
 - een lijsttrekkersverkiezing voor het Europees Parlement kan bijdragen aan de binding van de kandidaten met de vertegenwoordigers en leden van de ChristenUnie op lokaal, provinciaal en nationaal niveau;
- C. verzoekt het Landelijk Bestuur:
- de selectiecommissie de opdracht te geven uit te zien naar meerdere kandidaten die geschikt zijn voor het lijsttrekkerschap;
 - het congres middels een lijsttrekkersverkiezing de mogelijkheid te geven uit meerdere kandidaten te kiezen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

De selectie van de lijsttrekker is een belangrijke aangelegenheid binnen de partij. In een vroegtijdig stadium moet duidelijk worden wie de lijsttrekker is en op welke manier de partij zich gaat voorbereiden op de verkiezingen. Het is een delicate kwestie aangezien het gaat om één persoon.

We hebben bij andere partijen gezien dat een lijsttrekkersverkiezing niet altijd verbindt. In een aantal gevallen heeft de verkiezing binnen een partij voor polarisatie gezorgd en zijn de effecten niet positief te noemen.

In debatten komen partijgenoten tegenover elkaar te staan. Dit kan leiden tot verstoorde verhoudingen of reputatieschade. Ook ontstaan er kampen binnen de partij die meestal pas opgelost worden nadat de andere kandidaten uit een actieve politieke rol gaan. De partij moet dan beschikken over zeer veel kandidaten om op deze wijze met haar verkiesbare leden om te gaan.

Gelet op het bovenstaande vinden wij het niet verstandig om met onze goede traditie van een voordracht door het bestuur te breken.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 14: Geen permanente coronawet

Ingediend door 23 leden, waaronder (namen met toestemming) Visser, Kolkman, Rooseboom-Reimers, Koning, Jentink, Vijfhuizen, Van der Heide, Slik, Van der Kolk, Bloem, De Gier, Keilman, De Boer, De Mots, Scheijgrond, Fortuijn, Van Putten, Herweijer, Visser

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- het wetsvoorstel wijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg, Kamerstuk 36194, Coronawet) zoals voorligt bij de Tweede Kamer;
- B. constaterende dat:
- de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) met ingang van 20 mei 2022 is vervallen;
 - de regering een wijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg, Kamerstuk 36194, Coronawet) heeft voorgesteld waarin voor de bestrijding van (een directe dreiging van) infectieziekten, waaronder covid-19, een aantal collectieve maatregelen uit de Twm permanent beschikbaar worden gemaakt;
 - het wetsvoorstel (nog) geen maatregelen "achter de voordeur" (binnenshuis) bevat, evenals geen toekomstige herinvoering van een avondklok, geen coronatoegangsbewijs (coronapas) en daarmee evenmin zogeheten 2G-beleid;
 - de regering tegelijkertijd aangeeft dat een voorstel voor het alsnog mogelijk maken van de inzet van een coronatoegangsbewijs wel te overwegen nu deze maatregel in verschillende sectorplannen wel is opgenomen "ter voorkoming van zwaardere maatregelen";
 - het wetsvoorstel wel de mogelijkheid biedt voor het invoeren van een eis voor test- of vaccinatiebewijs in bedrijfsmatig personenvervoer (artikel 58p);
 - het wetsvoorstel daarnaast een onbegrensde noodbevoegdheid bevat waarmee verdergaande maatregelen welke niet zijn opgenomen in het wetsvoorstel zoals het coronatoegangsbewijs alsnog per direct kunnen worden ingevoerd (artikel 58d);
 - het wetsvoorstel de Eerste Kamer geen vetorecht ("blokkeringsrecht") geeft;
 - het wetsvoorstel een mondkapjesplicht mogelijk maakt (artikel 58g) terwijl de effectiviteit van deze maatregel ter discussie staat;
- C. overwegende dat:
- het wetsvoorstel nog steeds zeer ingrijpende wetgevende bevoegdheden bevat die diep in kunnen grijpen in grondrechten zoals het recht op vereniging en deze bevoegdheden ook permanent beschikbaar komen;
 - naarmate corona uit de wereld wegebt, de maatschappelijke noodzaak en proportionaliteit (en daarmee de juridische houdbaarheid) van een nieuwe, permanente Coronawet steeds kleiner wordt;
 - het nuttig kan zijn om in juridische zin op nieuwe pandemieën voorbereid te zijn, inclusief de lessen die de afgelopen jaren geleerd zijn;
 - maatschappelijke noodzaak, proportionaliteit, effectiviteit en impact van de maatregelen in het kader van de recente corona-epidemie, inclusief de schadelijke neveneffecten, tot op heden echter niet geëvalueerd zijn;
 - het in de staart van de pandemie bovendien lastig is met voldoende distantie te oordelen hierover;
 - een dergelijke ingrijpende wetswijziging zoals nu voorligt daarmee, indien deze al gewenst zou zijn, te vroeg komt;
 - ook zonder permanente coronawet op basis van de lessen van de afgelopen jaar snel tot regelgeving kan worden gekomen als dit noodzakelijk mocht zijn (de teksten zijn nu immers beschikbaar) en daarom het (gehaast) permanent beschikbaar maken van coronamaatregelen niet noodzakelijk is;

- het niet ondenkbaar is dat het wetsvoorstel na aanneming in de toekomst sneller en breder zal worden toegepast (function creep), geleidelijk zal worden verruimd en worden genormaliseerd;
- het permanent maken van de juridische grondslag voor coronamaatregelen de huidige onrust in de samenleving verder zal versterken en niet zal bijdragen aan het weer opbouwen van vertrouwen in de overheid;
- het verkiezingsprogramma zich expliciet uitspreekt tegen elke vorm van vaccinatiedwang of drang;

D. verzoekt de Tweede Kamerfractie

- In te zetten op het niet invoeren van een permanente coronawet
- De regering te vragen om de noodzaak, proportionaliteit, effectiviteit en impact van de toegepaste coronamaatregelen te evalueren;
- Indien de behandeling van de permanente coronawet desondanks wordt voortgezet in de Tweede Kamer de noodbevoegdheid in artikel 58d en het ontbreken van het vetorecht voor de Eerste Kamer niet te accepteren en niet akkoord te gaan met het alsnog opnemen van het coronatoegangsbewijs in welke vorm dan ook in permanente wetgeving, ook niet in het personenvervoer;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Wij hechten, net als onze Tweede Kamerfractie, aan een deugdelijke wettelijke grondslag bij overheidsingrijpen. Dat geldt ook als corona opleeft. De wijziging van de wet publieke gezondheid voorziet hierin. Zonder zo'n grondslag, ben je aangewezen op staatsnoodrecht. Een wettelijke basis betekent niet dat de maatregelen automatisch kunnen worden ingezet, daar zal altijd het politieke debat aan voorafgaan.

Net als bij eerdere coronawetgeving zal de Tweede Kamerfractie ook bij de behandeling en bij het inzetten van deze wet inzetten op deugdelijke onderbouwing van de noodzaak, proportionaliteit, tijdelijkheid en bredere impact op de samenleving.

Met die inzet heeft tijdens de coronapandemie de ChristenUniefractie 2G tegengehouden, het coronatoegangsbewijs uit de wet gekregen toen die niet meer effectief bleek te zijn en gezorgd dat bij elke verlenging van de wet per maatregel werd onderbouwd waarom deze nog nodig was.

Het huidige wetsvoorstel bevat geen coronatoegangsbewijs en de fractie heeft herhaaldelijk uitgesproken dat het opnemen van een coronatoegangsbewijs in de wet niet effectief, uitvoerbaar en proportioneel is.

Er volgen nog meerdere evaluaties en een parlementaire enquête - daarmee is ruimschoots voorzien in de evaluatie van het coronabeleid.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 15: Laat ze niet zinken

Ingediend door PerspectieF

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- de resolutie van de eilandstaat Vanuatu, ingediend op de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 27 oktober 2022, die vraagt om een (niet-bindende) uitspraak van het Internationaal Gerechtshof op het gebied van mensenrechtenschendingen als gevolg van de klimaatcrisis en een wereldwijd gebrek aan klimaatrechtvaardigheid;
- B. constaterende dat:
- internationaal gezien o.a. Duitsland, Australië en Nieuw-Zeeland deze resolutie steunen;
 - Nederland deze resolutie nog niet steunt, maar binnen het kabinet D66 wel al heeft toegezegd deze te willen steunen;
- C. overwegende dat:
- zorg dragen voor de schepping, waartoe ook de klimaatcrisis en klimaatrechtvaardigheid behoren, voor de ChristenUnie één van haar kernprioriteiten is;
- D. verzoekt de Tweede Kamerfractie:
- zich op de resolutie te beraden, deze te steunen en zich binnen de coalitie in te zetten om nationale steun voor deze resolutie te vergaren

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Klimaatverandering brengt vele mensenrechtenschendingen met zich mee. De landen die het minst hebben bijgedragen aan klimaatverandering, dragen de grootste schade. Rampen als overstromingen, heftige stormen, droogtes en mislukte oogsten door verstoorde ecosystemen kosten veel mensenlevens. Het is dus geen vreemde stap om hier het Internationaal Gerechtshof bij te betrekken.

Gelet hierop kan de ChristenUnie achter deze oproep tot steun van de resolutie staan.

Het Landelijk Bestuur adviseert de motie over te nemen.

Motie 16: Bij twijfel niet inhalen

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Fountain, De Lange, Otter, Pothoven, Van der Schuur, Van Luijk, Bloem, Morsi

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- een kabinet waar de ChristenUnie deel van uitmaakt geen onwettige beleidsvoorstellen steunt.
- B. roept derhalve de Kamerfractie en bewindspersonen op:
- bij twijfel voorstellen juridisch te laten toetsen en bij een negatief advies dan wel het ontbreken van toets, geen steun te verlenen aan deze voorstellen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Rechtmatigheid van beleid is altijd de inzet van de ChristenUnie. Met de geest van de motie zijn we het eens. Maar de letter van de motie is te beperkend.

Vertegenwoordigers van de ChristenUnie hebben vanuit een vastgestelde kieslijst, het Beginselprogramma en een vastgesteld verkiezingsprogramma een helder mandaat om, zonder last of ruggespraak, politiek te bedrijven en daarin vrede te zoeken en recht te doen. Voorliggende absolute uitspraak, specifiek gericht op de Kamerfractie en bewindspersonen strookt niet met het mandaat en vertrouwen dat met de geschetste procedures aan vertegenwoordigers van de ChristenUnie wordt gegeven.

Daarnaast is de oproep zelf niet gewenst. De Tweede Kamerfractie roept het kabinet regelmatig op nieuwe wetsvoorstellen en beleid uit te voeren dat in dienst staat van mensen. Wanneer sociale wetgeving hardvochtig uitpakt, zal de ChristenUnie daarbij niet per definitie wachten op een wetswijziging – wat vaak een langdurig traject is – maar voorstellen steunen én soms ook initiëren om maatwerk te leveren, zelfs wanneer dit niet naar de letter van de wet is. Een actueel voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld de energietoeslag.

Een dergelijke oproep kan het Landelijk Bestuur richting de Tweede Kamerfractie dan ook niet steunen.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 17: Vaststellen van een hard CO₂-plafond voor de luchtvaart

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Tolboom, Alblas, de Ruig, Schutte-Meerdink, Vlot, Oosterom, Baayen- Op 't Land, Schutte, Zeilmaker, Mack-van Bellen, van Veelen, Fountain

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- Het coalitieakkoord 2021 waarin gesproken wordt over een emissieplafond per luchthaven
- B. constaterende dat:
- Hiervoor door de regering nog geen concrete stappen zijn gezet
- C. overwegende dat:
- 15% van de klimaatschade in Nederland veroorzaakt wordt door de luchtvaart;
 - De luchtvaart veel duurzame ambities uitspreekt, maar dat hier nog zo goed als niets gepresteerd is;
 - Er nog maar een klein CO₂-budget is om binnen de 1,5° opwarming te kunnen blijven, wat volgens de afspraken in Parijs een bovengrens is voor een nog enigszins leefbare wereld;
 - Het onmogelijk is om de klimaatdoelen te halen als de uitstoot door de luchtvaart niet vermindert;
 - Maatregelen als de vliegtaks met veel vertraging worden ingevoerd
- D. vraagt de Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie en de bewindspersonen binnen de regering:
- zich hard maken voor invoering binnen een half jaar van een teruglopend CO₂-emissieplafond voor de luchthavens

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

We zijn het met de geest van de motie eens. In het regeerakkoord is afgesproken dat er een CO₂ plafond voor luchthavens komt. Deze regeerperiode wordt dit verder uitgewerkt. Het is alleen niet realistisch om binnen deze termijn een teruglopend CO₂-plafond te realiseren. Wel kunnen we onze fractie vragen om zich maximaal in te zetten voor een reductie van de CO₂ emissie.

Het is overigens niet aan het congres van de ChristenUnie om bewindspersonen te vragen zich in te zetten voor de CO₂ reductie. Dit is aan de Tweede Kamerfractie.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 18: Niet onderhandelen over mensenrechten

Ingediend door de leden (namen met toestemming) Fountain, De Lange, Pothoven, Westerveld, Van der Schuur, Van Luijk, Bloem, Asma, Westra

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. overwegende dat:
- mensenrechten de hoeksteen zijn van de democratische rechtsstaat
- B. spreekt uit dat:
- de ChristenUnie niet onderhandelt over het uitstellen, afzwakken of afschaffen van mensenrechten*

en gaat over tot de orde van de dag.

* *Zoals vastgelegd in de Universele Menschenrechtenverklaring, het Kinderrechtenverdrag, het Vluchtelingenverdrag, de Nederlandse Grondwet, en het Europees Menschenrechtenverdrag.*

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen indien interpretatie gevolgd, anders ontraden

De ChristenUnie voelt, zoals ook gesteld in onze beginselverklaring, een diepe roeping om recht te doen: in te zetten voor een menswaardig bestaan voor de ander. Bestuurders en politici van de ChristenUnie in de provincie, gemeente, waterschappen, Kamers en het Europees parlement zijn dagelijks bezig om gehoor te geven aan die roeping in de politiek.

Mensenrechten en grondrechten kunnen echter botsen. Ze zijn begrensd en soms met elkaar in conflict. Dit komt bijvoorbeeld concreet naar voren in het recht op vrijheid (artikel 3 UVRM). Dit recht is begrensd middels het strafrecht waar gevangenisstraffen kunnen worden toebedeeld, om ánderen hun vrijheden en rechten te kunnen bieden (zoals bijvoorbeeld het recht op leven (eveneens artikel 3 UVRM). Maar ook het recht op vereniging en demonstratie kan om hele geëigende redenen door het lokaal bestuur worden beperkt, bijvoorbeeld wanneer de openbare orde in gevaar is. (artikel 9 GW). Zo bevatten mensenrechten in de Grondwet veelvuldig de bepaling dat het recht of de vrijheid onder voorwaarden bij wet begrensd kan worden.

In de lokale, provinciale, landelijke en Europese politiek ligt continu de vraag voor van de weging van grond- en mensenrechten. We lezen deze motie als een oproep om conform het beginselprogramma bij de toepassing van mensenrechten te zoeken naar een uitkomst die gericht is op het menswaardig bestaan voor de ander.

In het Verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 is dit onder meer vertaald naar de uitspraak dat de bescherming van mensenrechten een voorwaarde is voor een goed functionerende rechtsstaat.

Het Landelijk Bestuur adviseert de motie over te nemen indien de gehanteerde interpretatie wordt gevolgd.

Motie 19: De bal ligt nu bij ons 1

Ingediend door Perspectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- de toewijzing van het WK Voetbal 2022 aan Qatar;
 - de vele misstanden die in Qatar hebben plaatsgevonden, waaronder 6500 doden en slavenarbeid;
 - de uitspraak van de Tweede Kamer dat ons kabinet niet zou moeten afreizen naar dit WK;
 - het manifest van de vier coalitie-PJO's;
 - de oproep van o.a. Amnesty International aan de FIFA om arbeiders te compenseren;
- B. constaterende dat:
- er toch een kabinetsafvaardiging in Qatar is;
 - de ChristenUnie zich hier vanaf het begin tegen heeft verzet, zowel in de Kamer als het kabinet;
- C. overwegende dat:
- ook tijdens en na het WK Voetbal aandacht voor de mensenrechtenschendingen in Qatar nodig is;
 - de FIFA nog geen toezeggingen heeft gedaan voor compensatie van arbeiders;
- D. verzoekt de Tweede Kamerfractie:
- tijdens het WK aandacht te blijven schenken aan de 6500 doden die zijn gevallen, de slavenarbeid en andere mensenrechtenschendingen in Qatar, waarbij ze op de steun kan rekenen van de lokale afdelingen, de jongerenorganisatie en individuele leden;
 - na het WK te blijven aansturen op volledige compensatie voor de arbeiders via de FIFA

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Onze Tweede Kamerfractie heeft in verschillende debatten en in de media steeds expliciet aandacht gevraagd voor de schendingen van mensenrechten rondom het WK in Qatar. De vraag om daarmee door te gaan tijdens en na het WK zien we als een terechte aanmoediging tot voortzetting van dit werk.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

Motie 20: De bal ligt nu bij ons 2

Ingediend door Perspectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- de toewijzing van het WK Voetbal 2022 aan Qatar;
 - de vele misstanden die in Qatar hebben plaatsgevonden, waaronder 6500 doden en slavenarbeid;
 - de uitspraak van de Tweede Kamer dat ons kabinet niet zou moeten afreizen naar dit WK;
 - het manifest van de vier coalitie-PJO's;
- B. constaterende dat:
- er toch een kabinetsafvaardiging in Qatar is;
 - de ChristenUnie zich hier vanaf het begin tegen heeft verzet, zowel in de Kamer als het kabinet;
- C. overwegende dat:
- Qatar probeert een bod te doen om de Olympische Spelen te organiseren, bijv. in 2036;
 - sporttoernooien steeds vaker worden georganiseerd in landen die de mensenrechten niet waarborgen, zoals de Olympische Winterspelen 2014 in Sotsji, Rusland, en de Olympische Winterspelen 2022 in China;
 - deze landen doen aan 'sportswashing': sport gebruiken om hun reputatie te verbeteren;
- D. verzoekt het Landelijk Bestuur en de Tweede Kamerfractie:
- te allen tijde te doen wat in haar macht ligt om te voorkomen dat dit soort internationale sporttoernooien worden toegewezen aan landen die grootschalig de mensenrechten schenden, voor, tijdens of na het toernooi, bijvoorbeeld door de dialoog levend te houden met nationale sportbonden die een rol spelen in dat toewijzingsproces

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

De mensenrechtensituatie in Qatar staat hoog op de agenda van de Tweede Kamerfractie. Zo heeft Don Ceder tijdens het notaoverleg mensenrechtenbeleid een motie ingediend waarin de regering wordt opgeroepen om zich in te spannen voor het voorkomen dat toekomstige internationale sporttoernooien zullen plaatsvinden in landen waar mensenrechten worden geschonden. Het verzoek in de motie komt overeen met de inzet van de fractie.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

Motie 21: Vertegenwoordigingsdruk

Ingediend door Perspectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november 2022, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- De Tweede Kamer is een 'extreem onveilige' werkplek, vinden de Kamerleden zelf - NRC
 - Dassen en Segers: we moeten minder debatteren over ophef van vandaag, en meer over Nederland en Europa van morgen
 - Corinne Ellemeet - Weer een collega Tweede Kamerlid die, nu definitief, uitvalt door een burnout.
- B. constaterende dat:
- het parlement op achterstand staat ten opzichte van de regering betreffende informatievoorziening en inhoudelijke ondersteuning;
 - ook op andere beleidslagen signalen zijn dat deze ondersteuning te weinig aanwezig is;
- C. overwegende dat:
- er vanuit de ChristenUnie en Volt een initiatiefnota komt over een verbeterd parlementair stelsel;
 - Perspectief pleit voor een vergroting van het aantal Tweede Kamerzetels naar 250 zetels of meer;
 - het risico bestaat dat de druk per kamerlid niet afneemt als het aantal zetels toeneemt;
- D. spreekt uit dat:
- de ChristenUnie ervoor pleit dat de grootte van de ambtelijke dienst en het aantal inhoudelijke beleidsmedewerkers van fracties evenredig meegroeit met het aantal Tweede Kamerzetels;
 - er een onderzoek komt naar potentiële uitbreiding van beleidsondersteuning bij gemeenteraden en de provinciale staten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Wij zien de motie als een ondersteuning van de lijn die door de fractie al is ingezet. Met het versterken van de ambtelijke diensten en beleidsondersteuning wordt dit verder uitgewerkt.

Om die reden steunen we deze motie.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.

Motie 22: Proefgebieden stikstofreductie agrarische sector

Ingediend door Lokale afdeling Hoeksche Waard

Het Partijcongres, in vergadering bijeen te Amersfoort op 26 november, 47^e partijcongres

- A. gelezen:
- publicaties over de stand van zaken van de natuur in Nederland, over het rapport Remkes en het kabinetsplan tot halvering van de stikstofuitstoot in 2030;
- B. constaterende dat:
- de zorgwekkende berichten over de achteruitgang van de natuur in Natura 2000 gebieden gelegen dichtbij gebieden met een hoge stikstofuitstoot het noodzakelijk maken om nú de hand aan de ploeg te slaan;
 - God ons mensen Zijn goede schepping toevertrouwd heeft om deze goed te besturen en te bewaren. Denk daarbij aan Psalm 115:16 “De hemel is de hemel van de Here, de aarde heeft Hij aan de mensenkinderen gegeven” en aan Psalm 8:7-9 “Alles hebt Gij onder zijn voeten (van de mensen) gelegd: schapen, runderen, altegader en ook de dieren des velds, de vogelen des hemels en de vissen der zee.”
- C. overwegende dat:
- het essentieel is dat de boeren (overigens niet de enige stikstofuitstoters) helderheid en perspectief wordt geboden;
 - het van belang is op korte termijn op een efficiënte en tegelijk harmonieuze wijze aan de slag te gaan;
 - het goed is nu op kleinere schaal ervaring op te doen;
- D. spreekt uit dat:
- wij onze Tweede Kamerleden en bewindspersonen willen aanbevelen zich in te zetten voor het volgende plan:
We kiezen drie proefgebieden uit waar de problematiek groot is: Zuidoost Friesland, de Gelderse Vallei en De Peel. Benoem in deze gebieden een commissie van mensen die het vertrouwen genieten in de streek en de plaatselijke boeren kennen (een oud-burgemeester, oud-wethouder, notaris, dominee/pastoor). Vraag alle boeren afzonderlijk in een persoonlijk, volstrekt vertrouwelijk gesprek, wat zij willen, hoe zij de toekomst van hun bedrijf zien. De één heeft bijvoorbeeld geen opvolger, de ander is bereid zijn bedrijf door uitkoop te beëindigen, een volgende is bereid elders zijn bedrijf voort te zetten enz. enz. Door deze persoonlijke aanpak wordt in relatief korte tijd duidelijk wat mogelijk is in een bepaald gebied. Daarbij is het belangrijk te beseffen dat de regering 25.000 miljoen Euro beschikbaar heeft voor het uitkopen, verplaatsen en innoveren van boerenbedrijven. Mocht deze aanpak slagen kan dit vervolgens toegepast worden in het hele land.

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

Graag willen wij met een naar onze mening zeer efficiënt plan bijdragen aan bespoediging van de aanpak van de stikstofproblematiek in de agrarische sector.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Wij vinden dit een sympathieke motie.

We omarmen de gedachte van constructief overleg met alle betrokkenen voor een bespoediging van de aanpak van de stikstofproblematiek.

We zien overigens dat er op de meeste plaatsen al hard gewerkt wordt om de problematiek aan te pakken. Deze motie beschouwen we als een ondersteuning van deze aanpak.

We vragen onze fracties op landelijk, provinciaal en lokaal niveau om zich hiervoor in te blijven zetten.

Het Landelijk Bestuur adviseert deze motie over te nemen.